

عنوان مقاله:

ناحیه بندی و واکاوی بارش های فراگیر در نواحی بارشی ایران در بازه ی آماری ۳۰ ساله (۲۰۱۶-۱۹۸۷)

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی، دوره 23، شماره 71 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مریم تفتی - PhD Student, Synoptic Meteorology, Faculty of Earth Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

غلامرضا براتی - Associate Professor, Faculty of Earth Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

پهلول علیچانی - Professor, Climatology, Faculty of Geography, Kharazmi University

محمد مرادی - Associate Professor, Meteorology, Meteorological Research Center

خلاصه مقاله:

بارش پدیده ای حاصل از اندرکنش های پیچیده جو است و در میان رویدادهای اقلیمی، با توجه به نقش حیاتی آن از اهمیت ویژه ای برخوردار است. اهمیت تداوم بارش بویژه در مناطق خشک و نیمه خشک که بخش اعظم ایران را شامل است، بیش از حجم آن است. هدف از این پژوهش شناسایی نواحی بارشی ایران از نظر تداوم بارش و ویژگی های آن، در هر ناحیه است. جهت بررسی تداوم بارش های ایران ایران و با تعریف روز بارشی با عنوان «روز دارای بارش برابر یا بیشتر از ۵/۰ میلی متر»، از داده های بارش روزانه ی ۸۰ ایستگاه همدید کشور طی ۶ ماه سرد سال از اکتبر تا مارس در بازه ای ۳۰ ساله (۲۰۱۶ - ۱۹۸۷) استفاده شد. تنظیم داده ها در جداول روزانه در مرحله اول، امکان برنامه نویسی را در محیط متلب برای تفکیک بارش ها در گروه های دهگانه از «یک روزه» تا «ده روزه» فراهم کرد و در مرحله دوم در محیط اس پی اس بر اساس ویژگی های فراوانی، مقدار و میانگین بارش ها در گروه های یاد شده، با روش ادغام وارد، خوشه بندی انجام شد. اجرای فرآیند خوشه بندی روی تداوم های بارش ایران نشان داد که هفت پهنه ی بارشی تقریباً همگن در ایران وجود دارد؛ آرایش جغرافیایی نواحی تداوم بارش ایران، وابستگی مقدار بارش ایران را به ناهمواری ها، مسیر سامانه های بارش زا، نزدیکی به منابع رطوبت و اثر دریا به خوبی آشکار می سازد. از لحاظ موقعیت قرار گرفتن پهنه ها می توان گفت: قرار گرفتن چهار پهنه در نیمه ی غربی ایران علی رغم وسعت کم آن در مقابل نیمه ی شرقی دلیل بر ناهمگنی آن است.

کلمات کلیدی:

Precipitation, Precipitation day, Durability, Zoning, Iran, بارش, روز بارشی, تداوم, ناحیه بندی, ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1669015>

